

ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ

Континуирани развој информационо-комуникационих технологија, као и све већа доступност интернета младима, омогућили су нове видове учења, забаве, комуницирања, али и нове врсте ризика и насиља. Иако знамо да коришћење интернета може да има позитиван утицај на целокупан развој младих, омогућавајући им стицање дигиталних вештина неопходних за живот у 21. веку, чињеница је да младима недостају вештине конструктивног коришћења интернета и заштите потенцијалних ризика и насиља на интернету. Како је дигитална комуникација свакодневан вид комуникације, важно је да разумемо на које све начине и под којим условима, дигитално насиље може да остави озбиљне емоционалне, психичке и социјалне последице на све особе које су му изложене.

Шта је дигитално насиље?

Дигитално насиље је коришћење дигиталне технологије (интернета и мобилних телефона) са циљем да се друга особа узнемири, повреди, понизи и да јој се нанесе штета. Може се испољити на различите начине. Најчешће се срећу следећи облици дигиталног насиља:

- ❖ Постављање узнемирујућих, увредљивих или претећих порука, слика, виде-снимака на туђе профиле
- ❖ Снимање или дистрибуција слика, порука и материјала сексуалног садржаја
- ❖ Узнемиравање телефонским позивима
- ❖ Лажно представљање, коришћење туђег идентитета
- ❖ Исмевање у онлајн причаоницама
- ❖ Промена или крађа лозинки
- ❖ Непримерено коментарисање туђих слика, порука на профилима, блоговима
- ❖ Подстицање мржње и др.

Дигитално насиље одликује висок степен анонимности насилне особе или групе. Особе које узнемиравају друге путем дигиталних медија обично се крију иза лажних имена, профила, надимака. Друга специфичност овог вида насиља јесте стална доступност жртве (током 24 сата, 7 дана у недељи). У дигитално насиље може бити укључен велики број особа, а информације се шире великом брзином. Када се једном поставе на интернет злонамерне информације тешко је уништити, а могу се по потреби поново злоупотребити. Жртве могу претрпети велику штету, а да притом немају могућност да се заштите или одбране. Чињеница је да се дигитално насиље дешава и у школи. И када се то насиље дешава ван школског окружења, односи који се наруше током дигиталне комуникације одражавају се и на односе у школи, неспоразуми се продубљују, умножавају и често укључују и децу која нису била укључена у дигитално насиље.

Шта треба да знамо у вези са превенцијом дигиталног насиља?

- Односите се према другима са поштовањем и придржавајте се златног правила комуникације које гласи: „Не ради другима оно што не желиш да други раде теби“
- Будите свесни трагова које остављате у дигиталном свету, размислите пре него што нешто „постујете“, „шерујете“, „твитујете“...
- Будите опрезни са личним информацијама, не делите их са другима
- Предузмите неопходне мере техничке заштите, како бисте предупредили могућност насиља
- Коришћење интернета сведите на разумну меру
- Будите свесни дигиталног насиља
- Немојте пасивно да посматрате дигитално насиље, пријавите га.

Безбедно понашање на интернету представља један од кључних аспеката дигиталне писмености.

Извор: „Дигитално насиље-превенција и реаговање“

Тим за заштиту ученика од насиља,
злостављања и занемаривања